

'Video Killed the Radio Star' (van The Buggles) was de toepasselijke titel van de eerste clip die MTV ooit uitzond. Inmiddels heeft video zowel de popmuziek als de beeldcultuur een enorme impuls gegeven. Een dood liedje kan door een goede videoclip worden gereanimeerd tot een heuse hit. Op het Internationale Filmfestival in Rotterdam werd daarom ruim aandacht geschonken aan de videoclip.

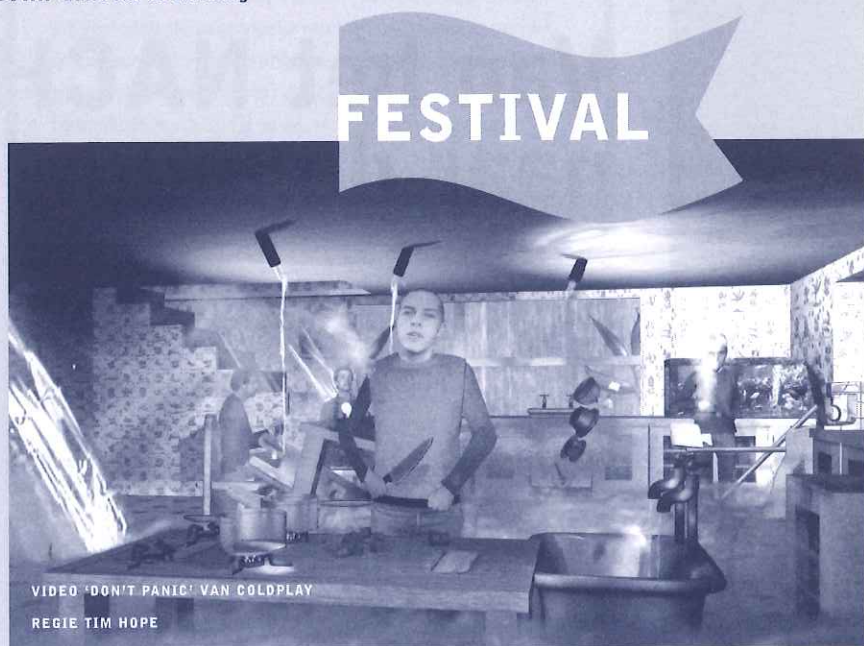
Meer dan een **GLAD** reclamefilmpje

ONAFHANKELIJKE CLIPREGISSEURS IN ROTTERDAM Geert van de Wetering

Het festivalonderdeel Exploding Cinema bracht onder de naam 'Pause - freezing music video culture' een groot overzicht van de jongste ontwikkelingen in het grensgebied tussen speelfilm en muziekvideo. Volgens de samensteller van dit programma, Femke Wolting, heeft de vergaande commercialisering van de muziekindustrie er toe geleid dat vooral de vernieuwende en creatieve clips in de verdrukking zijn gekomen. De Amerikaanse muziekzender MTV, die in de jaren tachtig gold als onafhankelijk podium voor de visualisering van jongerencultuur, is uitgegroeid tot een entertainmentleverancier waarbij de nadruk allang niet meer ligt op videoclips alleen, laat staan op alternatieve of experimentele clips. Toch is er nog wel een handjevol clipregisseurs dat een eigen artistieke visie heeft en zich geen ideeën laat voorschrijven door de marketingmensen van de muziekindustrie. Deze regisseurs maken clips die veel meer willen zijn dan een glad reclamefilmpje voor de band.

In Rotterdam was werk van een aantal van deze autonome clipregisseurs bijeen gebracht in speciale verzamelprogramma's. In het programma 'French New Wave' konden we bijvoorbeeld genieten van het opvallend verfrissende werk van Antoine Bardou-Jacquet, die voor bekende artiesten als Air, Alex Gopher en Zebda schitterende clips maakt, waarin animatie en abstracte filmsequenties gecombineerd worden tot verhalende filmpjes. In het 'Animation'-programma werd ons een selectie animatieclips voorgeschoteld. Het succes van dit genre is vooral te danken aan de nieuwe golf Franse elektronische muziek. Deze regisseurs gebruiken de computer niet alleen voor hun muziekcomposities, maar ook voor hun verrassende clips die het resultaat zijn van hun innovatieve gebruikmaking van digitale technieken. Zo maakt Geoffrey de Crecy prachtige, ontroerende computeranimaties bij de muziek van zijn broer Etienne.

Verder waren er specials rond het werk van grootheden als de Fransman Michel Gondry, vooral bekend van zijn clips voor Björk, Chemical Brothers en Radiohead, en de Amerikaan Spike Jonze. De laatste manifesteert zich inmiddels als speelfilmregisseur. Zijn eerste Oscarnominatie heeft hij al op zak voor zijn debuut *Being John Malkovich*. Daarvoor maakte hij al sinds acht jaar videoclips. Hij ontwikkelde een unieke stijl en was voortdurend bezig om de grenzen van het genre te verkennen. Dit resulteerde in bui-

tengewoon originele clips voor bands als Weezer, Beastie Boys en REM.

Het Nederlands Architectuurinstituut had in het kader van 'Pause' een tentoonstelling ingericht over ruimte, architectuur en de stad in muziekvideo's. Op vijf schermen werden ruim twintig video's geprojecteerd. Elk scherm had een eigen thema dat aan de hand van de geselecteerde video's werd belicht. Zo stond onder meer de virtuele stad centraal, die we bijvoorbeeld in de clips van Kylie Minogue regelmatig tegenkomen. Ook werd de stad als anonieme plek, zoals die tot uitdrukking komt in de clips van regisseurs als Jonathan Glazer en Chris Cunningham, voorgesteld. Hoewel de clips die op het festival te zien waren slechts sporadisch op MTV of TMF langskomen, blijkt dat deze wel degelijk invloed hebben op de *mainstream* video's. De experimenten van de geselecteerde regisseurs keren immers terug in de clips van minder onafhankelijke makers. Dat verplicht de autonome kunstenaar/regisseur tot het continu inslaan van nieuwe wegen en het exploreren van nieuwe expressiemogelijkheden. Kunst reïncarneert zo door video. ●

Geert van de Wetering is journalist

 www.filmfestivalrotterdam.com